

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 204/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. apríla 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpenej Advokátskou kanceláriou ADVOKÁTI s. r. o., Vajanského nábrežie 5, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Ján Buocik, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 26 ods. 5 a čl. 45 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Komisie územného plánovania, životného prostredia a dopravy Miestneho zastupiteľstva mestskej časti [REDAKČIA] z 13. apríla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júna 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 26 ods. 5 a čl. 45 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Komisie územného plánovania, životného prostredia a dopravy Miestneho zastupiteľstva mestskej časti [REDAKČIA] (ďalej len

„komisia miestneho zastupiteľstva“ alebo „komisia“) z 13. apríla 2015 o neumožnení účasti verejnosti na rokovaní komisie 13. apríla 2015 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľky, ktorá je obyvateľkou mestskej časti [REDAKOVANÉ], vyplýva, že 13. apríla 2015 pred začatím rokovania komisie miestneho zastupiteľstva požiadala predsedu komisie, ako i jej členov o umožnenie prítomnosti na rokovaní komisie ako verejnosť, a to predovšetkým pri prerokovaní 3. bodu programu, t. j. pri prerokovaní investičného zámeru projektu výstavby bytového domu „[REDAKOVANÉ]“, s ktorým Miestne zastupiteľstvo mestskej časti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „miestne zastupiteľstvo“) už skôr uznesením č. 474/XXVIII/2014 z 24. júna 2014 vyjadrilo svoj nesúhlas z dôvodu neúmerného zhoršenia prevádzkovej kvality okolitého územia.

3. Ako ďalej sťažovateľka uvádza, „... *predseda komisie s odvolaním na rokovací poriadok komisie odoprel sťažovateľke účasť na rokovaní komisie. O možnosti pripustenia verejnosti hlasovala i komisia, pričom jej účasť na rokovaní komisie neschválila.*

Sťažovateľka sa dňa 14.04.2015 obrátila na Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, keď prostredníctvom emailu podala sťažnosť, ktorá bola prerokovaná na zasadnutí dňa 20.04.2015 v rámci 4. bodu programu.

Predmetná sťažnosť bola postúpená i pred Komisiu mandátovú, legislatívno-právnu a kontroly, ktorá sa ňou zaoberala na svojom zasadnutí dňa 12.05.2015. Zo zápisnice zo zasadnutia vyplýva, že ju nevyriešila.

Sťažovateľka v predmetnej veci využila všetky opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľka oprávnená podľa osobitných predpisov [žaloba proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov nie je prípustná, pretože ide o procesné rozhodnutie - ust. § 248 ods. 1 písm. a) OSP a žaloba o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej moci nie je prípustná vzhľadom na to, že postup porušiteľa práv nemá charakter trvajúceho, resp. opakovaného zásahu, ktorý predpokladá ustanovenie § 250v OSP.] ...

Komisia... svojim rozhodnutím o neumožnení účasti verejnosti na rokovaní komisie dňa 13.04.2015 porušila vyššie uvedené základné práva sťažovateľky. “.

4. S ohľadom na uvedené sťažovateľka v závere podanej ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol takto:

«Základné práva a slobody sťažovateľky vyplývajúce z ustanovení článku 26 ods. 5 Ústavy SR a článku 45 Ústavy SR boli rozhodnutím Komisie... zo dňa 13.04.2015 o neumožnení účasti verejnosti na rokovaní tejto komisie dňa 13.04.2015 porušené.

Rozhodnutie Komisie... zo dňa 13.04.2015 o neumožnení účasti verejnosti na rokovaní komisie dňa 13.04.2015 za zrušuje a porušiteľ práv je povinný Investičný zámer - projekt výstavby bytového domu „[REDAKOVANÉ] s prizvaným zástupcom investora, t. j. zástupcom spoločnosti [REDAKOVANÉ], prerokovať v prítomnosti verejnosti.

Sťažovateľke sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 eur, ktoré je porušiteľ práv povinný cestou Miestneho úradu [REDAKOVANÉ] vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Porušiteľ práv je cestou [REDAKOVANÉ] povinný sťažovateľke nahradiť trovy právneho zastúpenia v sume 355,66 eur do 15 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia. (Trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú náhradu za dva úkony právnej služby, t. j. 2 x 139,80 eur a režijný paušál, t. j. 2 x 8,39 eur a DPH 20 % - ust. § 11 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z.).»

II.

5. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhovaného dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho zástupca. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie, a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili, b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva a slobody, c) proti komu sťažnosť smeruje. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

8. Ústavný súd ďalej s poukazom na dikciu ustanovenia § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde poznamenáva, že je viazaný návrhom sťažovateľky na začatie konania, ktorá bola v tomto prípade zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľka špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom

na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tým subjektom, ktoré označila za porušovateľov svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

9. Sťažovateľka sa v petite podanej ústavnej sťažnosti (bod 4) domáha vyslovenia porušenia jej základných práv podľa čl. 26 ods. 5 a čl. 45 ústavy napadnutým rozhodnutím komisie miestneho zastupiteľstva. Z tohto dôvodu ústavný súd v posudzovanej veci rozhodoval výlučne len v rozsahu petitom označených základných práv.

10. Podľa čl. 26 ods. 5 ústavy orgány verejnej moci majú povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku. Podmienky a spôsob vykonania ustanoví zákon.

Podľa čl. 45 ústavy má každý právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.

11. Článok 26 ods. 5 ústavy hovorí o povinnosti orgánov územnej samosprávy poskytovať informácie o svojej činnosti. Naproti tomu z čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy vyplýva právo každého na informácie, a to na ich vyhľadávanie, prijímanie a rozširovanie, ktoré je iné než povinnosť orgánov územnej samosprávy podľa čl. 26 ods. 5 ústavy.

Ustanovenie čl. 26 ods. 5 ústavy nemožno totiž chápať ako zrkadlový obraz čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy, teda tak, že by čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy stanovoval právo každého na informácie a čl. 26 ods. 5 ústavy tomu zodpovedajúcu povinnosť orgánu územnej samosprávy (I. ÚS 57/00).

Z okolností prípadu rovnako nevyplýva ani žiadna možnosť porušenia základného práva sťažovateľky zaručeného čl. 45 ústavy, keďže napadnutým rozhodnutím komisie miestneho zastupiteľstva nebolo odmietnuté sprístupnenie žiadnych informácií o stave životného prostredia, respektíve informácií o príčinách či následkoch tohto stavu.

Samotná sťažovateľka navyše v podanej ústavnej sťažnosti bližšie nešpecifikovala, v čom konkrétne vidí porušenie jej základných práv podľa čl. 26 ods. 5 a čl. 45 ústavy.

12. Vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky a viazanosť ústavného súdu petitom návrhu na začatie konania ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v rozsahu označených práv preto v zmysle ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

13. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky sa ústavný súd rovnako zaoberal i otázkou, či účinnú ochranu základných práv, ktorých porušenie sťažovateľka vo svojej sťažnosti namieta, neposkytujú všeobecné súdy na základe takých právnych prostriedkov nápravy, ktoré je možné súčasne považovať za účinné právne prostriedky ochrany namietaného porušenia jej práv (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), teda či v danom prípade nejde o nedostatok právomoci ústavného súdu.

14. Podľa § 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia v správnom súdnictve preskúmavajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy.

Podľa § 250v ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú, alebo hrozí jeho opakovanie.

15. S ohľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že nie je žiaden legálny dôvod na záver, podľa ktorého by malo byť v danej veci sťažovateľkou napadnuté rozhodnutie komisie miestneho zastupiteľstva (ako orgánu verejnej moci) pri výkone samosprávy z tejto právomoci vylúčené. Rovnako nie je celkom správna úvaha sťažovateľky, v zmysle ktorej sťažovateľka podľa § 250v OSP nepostupovala z dôvodu, že v danej veci „postup

porušiteľa práv nemá charakter trvajúceho, resp. opakovaného zásahu“, keďže podľa názoru ústavného súdu nejde ani tak o opakovaný zásah, ako skôr o to, že „objektívne hrozí jeho opakovanie“.

Ústavný súd preto dospel k záveru, že sťažovateľka na ochranu svojich označených práv mala využiť postup podľa citovaných zákonných ustanovení a že v systéme všeobecného súdnictva mala k dispozícii právny prostriedok na dosiahnutie nápravy svojho práva, porušenie ktorého v konaní pred ústavným súdom namietala. Účinným prostriedkom nápravy bola v danom prípade žaloba všeobecnému súdu podľa § 7 ods. 2 v spojení s § 244 a nasl. OSP, ktorú však sťažovateľka nepodala.

Vzhľadom na princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd rozhoduje o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd (čl. 127 ods. 1 ústavy), nie je vo vzťahu k predmetnému konaniu daná právomoc ústavného súdu.

Na základe týchto záverov by ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol i z dôvodu nedostatku svojej právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

16. Ústavný súd zároveň poukazuje aj na prípadnú spornosť aktívnej legitímácie sťažovateľky, keďže z obsahu podanej sťažnosti, najmä však z jej príloh vyplýva predovšetkým to, že návrh na pripustenie účasti verejnosti (občanov, a nie len samotnej sťažovateľky, pozn.) na rokovaní komisie miestneho zastupiteľstva dňa 13. apríla 2015 podala poslankyňa [REDACTED] a poslanec [REDACTED] a tento ich návrh neprešiel.

17. V závere ústavný súd poznamenáva, že v prípade sťažovateľkou tvrdeného porušenia označených základných práv zaručených ústavou ide skôr o spor výlučne „akademickej“ povahy, v rámci ktorého nebolo vôbec „materiálne“ zasiahnuté do potenciálnych práv sťažovateľky z dôvodu, že sťažovateľkou namietaný sporný „bod 3.“ zasadnutia komisie miestneho zastupiteľstva zo 13. apríla 2015, ktorého prerokovania sa sťažovateľka chcela zúčastniť, sa ani neuskutočnil, keďže bol odročený na náhradný termín 11. máj 2015 na návrh zainteresovanej osoby [REDACTED], s tým, že komisia v rámci „bodu Rôzne“ navyše požiadala starostu o zvolanie verejného

prerokovania investičného zámeru [REDACTED] ešte pred oficiálnym prerokovaním v komisii dňa 11. mája 2015.

V neposlednom rade o možnom investičnom zámere v konečnom dôsledku rozhodnú priame orgány územnej samosprávy (a nie komisia), kde je prítomnosť verejnosti na zasadnutiach zo zákona prípustná § 3 ods. 2 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

18. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. apríla 2016